

Hodnocení disertační práce MgA. Romana Štětiny nazvané; Pozorování a jeho popis – podoby ekfráze v současném umění.

Doktorand MgA. Roman Štětina vstoupil do doktorandského studia na AVU v Praze v roce 2018 s výzkumným projektem zaměřeným na formu popisu a konkrétně na pojem ekfráze. Během celé doby doktorského studia pracoval na projektu soustředěně a postupně ověřoval objevené jak ve své umělecké, tak pedagogické práci. Souběžně totiž se svým doktorským výzkumem pracoval a pracuje na pozici odborného asistenta ateliéru INTM2. V neposlední řadě byl Roman Štětina během svého doktorského studia aktivní jako umělec, vystavoval a pracoval na dalších svých věcech a projektech.

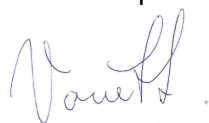
Předložená dizertační práce je výsledkem soustředěného hledání, nalézání, popisování, zaznamenávání a porovnávání. V současné době se pojem intermediality neustále rozšiřuje a jeho definice tak, jak byla použita v souvislosti s uměleckým hnutím Fluxus umělcem a teoretikem Dickem Higginsem v roce 1965 je podrobována dalším rozšířením i konkrétním zpřesněním. Romanova dizertační práce toto potvrzuje a jako jedna z prvních představuje výsledky konkrétního zkoumání intermediálních vztahů psaného textu, mluveného slova a obrazu. Vychází z antického pojmu a funkce ekfráze a posouvá ji do dnešního mediálního světa, světa umění i obyčejně světa žitého. Za přínosné považují právě přenesení ekfráze do dnešní situace, jejího prověřování pozorováním, rozeznáváním ale i konkrétním používáním. Dále pak oceňují konkrétní zkoumání intermediálních vztahů, kdy jsou média, jako nosiče „výrazů a zpráv“ obsaženy tzv. jedno v druhém, prolínají se a přebírají si vzájemně kontextuálně přidělené charakteristiky i funkcionality.

Pro zkoumání těchto intermediálních vztahů doktorand zvolil postupy práce a zkoumání, jenž používá ve své umělecké práci dlouhodobě a které mu umožňovaly atraktivně zacházet s postřehy a objevy zdánlivě nesouvisejícími s termínem ekfráze. Myslím tím především postupy pomocí forem a technik zvukového záznamu, jeho přenosu i umístění do sousedství psaného slova. Další důležitou a funkční metodou bylo neustálé rozhlížení se v současném světě, kde se forma popisů uměleckých děl, věcí, ale i žitých a pracovních situací děje. Výsledkem je nalezení i pojmenování světů a situací, kde bez popisu nelze fungovat a málokdo si nenahraditelnost fenoménu popisu uvědomuje.

Dizertační práce Romana Štětiny je postavena na čtyřech kapitolách. Předchází jim vysvětlující úvod a kapitoly doplňují objemné přílohy a seznamy použitých zdrojů. Práce je publikovaná na platformě Research Catalogue a obsahuje všechny potřebné komponenty. Z mého pohledu je práce komplexní a úplná. Za zdařilou považují provázanost jednotlivých částí, které vedle sebe i s přílohami skladebně tvoří atraktivní výpověď jak o postupech uměleckého zkoumání, tak i doktorandova uměleckého myšlení a citění. Mluv, abych tě viděl. Umění popisovat. Žádná media II. Proč obrazy potřebují názvy. Toto jsou čtyři tituly kapitol, ve kterých doktorand podává zprávy, důkazy a příklady z výzkumu prostředí a situací. Čtyři tituly, pod kterými se vyjevují věci, které nás před jejich přečtením vůbec nenapadnou. Jejich čtení pak vstoupíme do situací s věcně přesnými významy, reálně kontaktní poetikou doplňovanou sociálními a politickými obrazy i alegoriemi. Každý odpracovaný detail, část i časové záznamy tvoří moc dobrý dizertační celek.

Jako školitel jsem byl s doktorandem Romanem Štětinou v kolegiálně pracovním kontaktu celé jeho studium. Věci zkoumání a jejich hledané i možné významy jsme konzultovali z různých stran. Romanovu uměleckou i výzkumnou práci znám, proto nemám žádné kritické otázky k dané práci. Zajímá mě ale prostředí publikační platformy Research Catalogue a konkrétně, co považuje doktorand na tomto prostředí za užitečné a jestli zde našel něco konkrétně inspirativního pro svoji práci a umělecké myšlení.

Hodnotím disertační práci Romana Štětiny v jejím celku jako výbornou a doporučuji ji k obhajobě.

prof. MgA. Tomáš Vaněk

školitel a vedoucí pedagog ateliéru INTM3 AVU v Praze

v Praze dne 13. dubna 2025